

KÓDOLÁSTECHNIKA ZH

2006. december 14.

1. Hibakontroll kódolást tekintünk. Egy C bináris (nemlineáris) blokk kódban csak két kódszó van: 101101 és 011110.

a.) Adja meg a kód n, k, d paramétereit! (2 p)

b.) Legyen p a bithibázás valószínűsége az emlékeztet nélküli BSC(p) csatornán. Adja meg detekciós célú C kód hibavalószínűségét! (3 p)

c.) Tekintsük a legkisebb méretű C* bináris lineáris kódot, amely tartalmazza C kódszavait. Adja meg C* kód

c1.) kódszavait (3 p)

c2.) G* szisztematikus generátormátrixát és H* szisztematikus paritásellenőrző mátrixát. (4 p)

d.) Definiálja az perfekt kód fogalmát. (2 p)

e.) Perfekt-e a C kód? (4 p)

f.) Adja meg a C* kód szindróma dekódolási táblázatának első 8 szindróma-hibavektor pár bejegyzését a hibavektor súlya szerint monoton növekvően. (4p)

2. Definiálja a következőket:

a.) MDS tulajdonságú kód (2 p)

b.) lineáris ciklikus bináris blokk kód (2 p)

c.) CRC (3 p)

d.) átfűzéses kód (3 p)

3. Tekintsük a következő rejtjelezést. A nyílt szövegek, a rejtett szövegek halmaza, illetve a kulcsok halmaza rendre $\{a,b\}$, $\{1,2,3,4\}$, illetve $\{k1,k2,k3,k4\}$. A kódolás az alábbi táblázat szerinti (pl. Ek3(a)=3).

	a	b
k1	1	2
k2	2	4
k3	3	1
k4	4	3

A $\{k1,k2,k3,k4\}$ kulcsokat a $P_k = \{2/5, 1/5, 1/5, 1/5\}$ eloszlás szerint sorsoljuk, továbbá $P(a)=P(b)=1/2$.

a.) Mekkora a valószínűsége, hogy egy rejtjelezett üzenet páros szám? (2 p)

b.) Mikor tökéletes egy rejtjelezés? Tökéletes-e az adott rejtjelezés? (8 p)

4.) Tömören, formálisan fejtse ki :

a.) Nyilvános kulcsú rejtjelezés elve. (2 p)

b.) A kulcsstanúsítvány és biztonsági szerepe. (3 p)

c.) Kihívás és válaszvárás elve (egy példaprotokollon bemutatva) (5 p)

5. a.) Adja meg az alábbi sorozat LZW kódoltját és a felépített szótár: aaaaabbbbb (8 p)

b.) 64 karaktert tartalmaz a forrás abc, 256 a maximalizált szótárméret. Hány %-ra tömörítettük a megadott sorozatot? (bináris méreteket vessen egybe) (2p)

6. Tömören, formálisan fejtse ki:

a.) egyértelműen dekódolható adattömörítő kód (2 p)

b.) felső korlát az átlagos betűnkénti kódszóhosszra Shannon-Fano kód esetén (3 p)

c.) Max-Lloyd feltételek (3 p)

Pontozás: 1: <=24 2:25- 34 3: 35 - 45 4: 45- 54 5: 55– 70

Kódolástechnika ZH eredmények

2006. december 14.

(Ügyeljen a pontos fogalomhasználatra, pontos, formális definíciókra, részletes indoklásokra!)

1.

a.) (2 p) $n =$ $k =$ $d =$

b.) (3 p) $P_e =$

c.) (3p) C^* kódszavai:

(4p) $G^* =$

$H^* =$

Név: .....

Neptun kód:
.....

d.) (2p) Perfekt kód:

e.) (3p) Perfektség (C kód): igen   nem   indoklás

f.) (5p) C^* kód szindróma dekódolási táblázatának első 8 szindróma-hibavektor pár bejegyzése

	<u>s</u>	<u>e</u>
0		
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		

2. a.   b.   c.   d. (karikázza be, amire válaszolt)

3. (2p) a.) $P =$

b.) (8p) Tökéletes rejtjelezés:

Tökéletes-e az adott rejtjelezés: igen   nem

4. a.   b.   c.   (karikázza be, amire válaszolt)

5. (8p) a.) LZW kódszó:

Szótár:

b.) tömörítés =   %

6. a.   b.   c.   (karikázza be, amire válaszolt)

Kódolástechnika ZH megoldások

2006. december 14.

1.

a.) (2 p) $n=6$ $k=1$ $d=4$

b.) (3 p) $P_e = p^4(1-p)^2$

c.) (3p) C^* kódszavai: 000000 , 101101 , 011110, 110011

(4p) $G^* = \begin{matrix} 101101 \\ 011110 \end{matrix}$ $H^* = \begin{matrix} 111000 \\ 110100 \\ 010010 \\ 100001 \end{matrix}$

d.)

e.) (3p) Perfektség (C kód): igen nem indoklás: $1+n (=7) < 2^{n-k} (=32)$

f.) (5p) C^* kód szindróma dekódolási táblázatának első 8 szindróma-hibavektor pár bejegyzése

	<u>s</u>		<u>e</u>	
0	0000		000000	
1	0001		000001	
2	0010		000010	
3	0100		000100	
4	1000		001000	
5	1110		010000	
6	1101		100000	
7	0011		000011	

3. (2p) a.) $P = 1/2 (1/5 + 1/5) + 1/2 (2/5 + 1/5) = 1/2$

b.) (8p) Tökéletes rejtjelezés:

Tökéletes-e az adott rejtjelezés: igen nem. pl. $P(1|a) > P(1|b)$

5. LZW kódszó: 1 3 3 2 6 6

Szótár:

1 a

2 b

3 aa

4 aaa

5 aab

6 bb

7 bbb

b.) tömörítés: $6 \cdot 8 / 10 \cdot 6 \rightarrow 80\%$

2. Definiálja a következőket:

a.) MDS tulajdonságú kód (2p)

Egyenlőséggel teljesül a Singleton korlát: $d=n-k+1$
Pl. Reed-Solomon kód

b.) lineáris ciklikus bináris blokk kód (2 p)
bináris lineáris: zárt a kódszavak összeadására
ciklikus: zárt a ciklikus forgatásra

c.) CRC (3 p)
hibadetekciós eljárás,

$g(x)$ CRC polinom, fokszáma m
 $u(x)$ üzenetpolinom

CRC a következő kódszót generálja (polinom alakban):
 $c(x) = x^m u(x) - CRCC$, ahol
 $CRCC = x^m u(x) \bmod g(x)$

d.) átfűzéses kód (3 p)
C kód m -szeres kódátűzésével eredményeképp kapott kódszó generálása:
C m kódszavát soronként mátrixba rendezzük, majd oszloponként olvassuk a csatornába
alkalmazás: hibacsomó javítás

4.) Tömören, formálisan fejtse ki :

a.) Nyilvános kulcsú rejtjelezés elve.

Egy B felhasználó egy saját kulcspárt kap, amelynek egyik elem nyilvános a résztvevő titkos kulcsa.
Az adott nyilvános kulccsal bárki küldhet rejtjelezett üzenetet B-nek, amit csak B tud dekódolni.

b.) A kulcstanúsítvány és biztonsági szerepe.

A kulcstanúsítvány lényege a nyilvános kulcs tulajdonosa azonosítójának és a nyilvános kulcsnak a biztonságos összekapcsolása, amit digitális aláírással képezünk. A digitális aláírást egy megbízható harmadik fél (CA) adja.

Pl. Egy támadó nem képes saját nyilvános kulcsát másénak elhíttetni, hogy ezáltal egy másnak szánt üzenet ő dekódolhasson.

c.) Kihívás és válaszvárás elve (egy példaprotokollon bemutatva)
Lásd elektronikus jegyzet 120 oldal alján (partnerhitelesítés)

6. Tömören, formálisan fejtse ki:

a.) egyértelműen dekódolható adattömörítő kód
Lásd elektronikus jegyzet 142 oldal 4.1.def.

b.) felső korlát az átlagos betűnkénti kódszóhosszra Shannon-Fano kód esetén
Lásd elektronikus jegyzet 142 oldal 4.3. tétel

c.) Max-Lloyd feltételek
Lásd elektronikus jegyzet 186 oldal